

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Bunavestire – primăvara duhovnicească a umanității

În timpul primăverii astronomice din fiecare an se sărbătorește o altă primăvară, pe care am putea-o numi „primăvara bisericească”, „primăvara duhovnicească”, „primăvara umanității”, deoarece de praznicul Bunei-vestiri, creștinătatea își aduce aminte de acel moment crucial din istoria omenirii, când îngerul Gavriil a fost trimis de către Dumnezeu la Fecioara din Nazaretul Galileii (cf. Luca 1, 26-38). Scopul venirii îngerului Gavriil la Fecioara Maria a fost acela, de a-i aduce vestea cea mare, că ea va naște pe Fiul lui Dumnezeu, pentru mântuirea oamenilor. Îngerul îi și spune Fecioarei nedumerite de lucrarea lui Dumnezeu, care se va săvârși în ea și prin ea, explicând, cum se va întâmpla această minune: „Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea, și Sfântul Care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema” (Luca, 1, 35).

Această veste este atât de copleșitoare, că ea nici nu poate fi exprimată în cuvinte. Viziunea de ansamblu a acestei sărăbători este că ea s-a constituit într-o adevărată primăvară duhovnicească, care a făcut să renască speranța, bucuria și lumina spirituală pentru întreaga omenire.

Care sunt elementele definitorii ale acestei „primăveri duhovnicești” a sărăbătorii Bunei-vestiri sau care sunt coordonatele ei principale, prin care putem să o înțelegem în adevărata ei lumină și cu toate consecințele ce decurg din ea pentru întreaga lume?

1. Evenimentul Bunei-vestiri este atât de grandios și de copleșitor întrucât el nu este cauzat de oameni, în primul rând, ci de Dumnezeu În-suși, Care ia inițiativa de a trimite pe îngerul Său, arhanghelul Gavriil, la Fecioara Maria, pentru a-i aduce vestea cea mare, că Fiul Tatălui ceresc va deveni și Fiul Omului.

2. Momentul aducerii acestei mari vești de către înger este ales de Dumnezeu, și anume, ca el să fie cel mai potrivit, pentru ca povârnișul coborâ-

tor spre moarte și disoluție spirituală, morală și chiar fizică al omenirii să se reorienteze într-un sens contrar, adică, primind impulsul divin, să se ridice panta coborâtoare a omenirii dinspre moarte, transformându-se într-una suitoare spre Dumnezeu. Se poate observa și aici înțelepciunea, bunătatea, atotputernicia și iubirea lui Dumnezeu față de om, pentru care intervine „la plinirea vremii” (cf. Galateni 4, 4). Cu alte cuvinte, Dumnezeu nu lasă omenirea să dispară, de vreme ce a avut grijă, ca ea să se ridice din moarte și lipsă de viață, la comuniunea cu Dumnezeu, Izvorul vieții veșnice, ci îi poartă de grijă, ca ea să progreseze în iubirea și bucuria mântuirii.

3. Bunavestire fiind aleasă de Dumnezeu pentru ca ea să aibă loc, trebuia să apară „vasul” cel ales, Fecioara Maria, care să asume planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii; adică, era necesară receptivitatea întregii umanități, reprezentată de Fecioara Maria, care să spună, copleșită fiind de momentul întâlnirii cu arhanghelul Gavriil: „Iată, roaba Domnului, să-mi fie mie, după cuvântul tău” (Luca 1, 38).

4. Toate evenimentele importante, definitorii, în istoria omenirii, a popoarelor, s-au realizat în conlucrarea, în cooperare sau, pentru a folosi un termen teologic, în sinergie. Când spunem aceasta, nu ne referim numai la conlucrarea dintre oameni, ceea ce este și ea presupusă și necesară, ci și la conlucrarea oamenilor mari cu Dumnezeu, Călăuzitorul popoarelor. Căci nu numai persoanele, în izolare, ci și popoarele, se află în planul, pronia și iubirea lui Dumnezeu și sunt stimulate, ca ele să progreseze tot mai mult în apropierea de Dumnezeu și de acea paradigmă, care se găsește pentru toți și pentru toate în Dumnezeu.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

„Cred Doamne! Ajută necredinței mele” (Duminica a IV-a din Postul Mare)

„Și I-a răspuns Lui unul din mulțime: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Iar El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine. Și I-au adus la El. Și văzându-L pe Iesus, duhul îndată a zguduit pe copil, și, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. Și I-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: din pruncie. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi. Iar Iesus i-a zis: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede. Și îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele. Iar Iesus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el! Și răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a murit. Dar Iesus, apucându-l de mână, l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post. Și ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva. Căci îi învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia. Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.” (Marcu IX, 17-32)

Perioada în care ne aflăm ne îndeamnă să privim retrospectiv și introspectiv în adâncul sufletului pentru a ne găti de Cină, de întâlnirea cu Hristos, dar mai ales de a-L aduce pe Hristos în viața și în inima noastră. De-a lungul vieții interacționăm cu semenii, ne formăm în diferite domenii, alergăm după bucuriile și împlinirile acestei vieți, care se dovedesc a fi trecătoare, însă uităm aproape cu desăvârșire de cel mai de preț lucru, sufletul nostru. Filosoful, scriitorul de ficțiune și istoricul religiilor, Mircea Eliade spunea că „cea mai prețioasă călătorie este aceea către sufletul nostru, călătorie pe care o facem în singurătate”. La această călătorie suntem îndemnați în această perioadă. În călătoria aceasta trebuie să ne înarmăm cu armele lui Dumnezeu pe care Sfântul Apostol Pavel ni le sugerează „Stați deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății, și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luați pavăza credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este

cuvântul lui Dumnezeu. Faceți în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni și de cereri, și întru aceasta priveghind cu toată stăruința și rugăciunea pentru toți sfinții” (Efeseni, 14-18). Pregătirea aceasta este una de război, cu duhurile rele, cu diavolul și oștirile lui.

Postul, rugăciunea și faptele bune sunt o comoară nestemată cu care călătorim înaintea lui Dumnezeu. Modul în care le facem, însă poate fi spre zidirea noastră duhovnicească sau, din contră, spre pierzare. Dacă fapta bună este făcută pentru a fi lăudat de oameni nu aduce plată de la Dumnezeu. Rugăciunea neînsoțită de fapta bună, rugăciunea în care mintea zboară spre cele lumești ne rupe din comuniunea cu Dumnezeu și duce la clipe pierdute ale vieții. Pavel, apostolul neamurilor, ne îndeamnă la o credință vie, lucrătoare, care se conturează prin fapte. Credința însăși este darul oferit nouă pentru a-L cunoaște pe Dumnezeu. „Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea” (Ep. Sf. Iacob 2, 18).

Continuare în pagina 2
Pr. Adrian HANȚIU

Din sumar

- ▶ Lucrare teologic-istorică de excepție lansată la Arad
pagina 3, pr. Filip Albu
- ▶ Știri
pagina 4

„Cred Doamne! Ajută necredinței mele”

Urmare din pagina 1

Credința deplină și tare este cea care se lucrează prin dragoste (Galateni 5, 6), adică cea care este urmată de fapte bune. Credința lipsită de dragoste, adică de fapte bune, este zadarnică și nefolositoare. Aceasta ne-o arată Sfântul Apostol Pavel zicând: „De aş avea darul proorociei și orice știință și de aş avea toată credința încât să pot muta și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt” (I Corinteni 13, 2).

Prin minunile săvârșite de Mântuitorul nostru Iisus Hristos putem să realizăm faptul că El este mereu alături de noi, indiferent de situația în care ne aflăm, tot ce așteaptă de la noi fiind credința noastră desăvârșită.

Evanghelia de astăzi ne prezintă un părinte care face tot ceea ce poate pentru fiul său. Avem înaintea noastră imaginea unui tată iubitor, care nu mai poate suporta suferința propriului copil. Aleargă la medici, caută parcă imposibilul, iar la urmă își amintește de Hristos, dar nu vine la El, ci se duce întâi la ucenicii Lui. Se întristează când constată că aceștia nu-l pot ajuta, însă dragostea pentru fiul aflat în suferință îl ține într-o stare de trezvie. Puținătatea credinței lui a slăbit puterea Apostolilor de a face ceva pentru el. Necredința survine în urma păcatului, este întunericul în care omul se cufundă când se îndepărtează de Dumnezeu.

Ajuns înaintea Mântuitorului, I se adresează direct: „Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are un duh mut”. Știe că El ar fi ultima speranță, însă nu e convins pe deplin de acest fapt. Acum se dezvelește o altă virtute, credința în Hristos. La întrebarea pe care i-a adresat-o („de poți crede, toate sunt cu puțință celui ce crede”), tatăl îi răspunde cu suflet umilit și lacrimi în ochi „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele” (Marcu 9, 24), conștient că în ascensiunea sa duhovnicească nu a atins desăvârșirea. Omul nu poate ajunge la credință vie, lucrătoare decât numai cu ajutorul lui Dumnezeu. Credința lui I-a adus în fața Mântuitorului, însă datorită slabei credinței apar aceste neputințe și încercări asupra noastră sau a celor dragi nouă, pentru a ne apropia mai mult de Dumnezeu. Deși apare această provocare în viața lui, acesta nu se lasă învins de puterea celui rău, cu toate că apelează întâi la Ucenicii Mântuitorului pentru vindecarea fiului său și aceștia nu îl pot vindeca, el merge la Iisus Hristos, iar după dialogul avut cu El constată că „cele ce sunt cu neputință la oameni sunt cu puțință la Dumnezeu” (Luca 18, 27).

Credința părintelui, la fel ca și cea a celor patru tineri care l-au dus pe slăbănog înaintea lui Hristos (din Evanghelia Duminicii a doua din post) a adus vindecarea. Aceștia din urmă au dovedit că nu au o credință slabă, ci o credință izvorâtă din Hristos Cel ce-a descoperit adevărurile veșnice ale dreptei credințe, prin venirea Sa în lume și jertfa Sa pe Cruce. Credința lor este similară cu credința plină de râvnă a lui Petru, căruia i-a spus Hristos „Amin zic ție, tu ești Petru și pe această piatră voi întemeia Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui” (Matei 16, 18). Apostolii au avut o dragoste fără de margini față de Hristos, dar și o credință de neclintit în El. Această credință le-a adus atâtea prigoniri, temnițe și moarte martirică. Prin credință ei au vindecat mulți bolnavi și suferinzi, chemând numele lui Hristos.

Față de alte minuni, de această dată Mântuitorul a întârziat să facă minunea. Întârzierea vine datorită puținii credințe a aceluia tată („Doamne, de poți ceva, ajută-ne nouă”). După ce i-a muștrat pe cei din jur pentru lipsa credinței, i-a poruncit părintelui să-și aducă băiatul, și certând diavolul, acesta a ieșit din copil. De remarcat este faptul că Hristos îl întreabă pe tată de câtă vreme suferă băiatul, nu pentru că nu ar fi știut, ci pentru ca să cunoască toți ce fel de suferințe avea din partea duhurilor rele și ce mare este puterea lui Dumnezeu asupra omului, fără de care duhurile rele

de mult ar fi nimicim trupul și sufletul tânărului. Hristos a pus ca și condiție a vindecării credința acestora. Binele făcut nu era numai pentru copilul ce s-a vindecat, ci mai mult pentru întărirea tatălui în credință. De asemenea, prin această minune Și-a arătat puterea astfel încât oamenii să creadă în El și să osândească necredința și închinarea la idoli și să se îndrepte spre faptele bune. În zilele noastre sunt mulți creștini asemenea acestui tată care ezită să vină la Biserică, să se roage sau să postească. Sunt alții care încep să-L hulească atunci când vin asupra lor încercări și suferințe. Îndoiala în credință și lipsa postului și a rugăciunii ne-a adus în această stare a decăderii fizice și morale, a îndepărtării de Dumnezeu.

Învățătura Mântuitorului este una perfecționistă. El ne îndeamnă să fim desăvârșiți, să fim blânzi și luptători pentru dreptate. Îndemnurile Lui presupun faptă, luptă, lucrare și implicare a noastră în întreprinderea acestora. Acestea vor fi răsplătite prin dobândirea fericirii veșnice în împărăția cerurilor.

Postul și rugăciunea reprezintă piloni ai credinței. Prin post se potolește patimile, poftele și desfrâul, iar prin rugăciune se izgonesc celelalte patimi ale sufletului, ale inimii și ale minții. Prin post sufletul și trupul se spală de lucrurile cele necurate, iar prin rugăciune, harul Duhului Sfânt se pogoară în sufletul curat. Postul întărește și înmulțește rugăciunea, iar rugăciunea ne aduce în comuniune cu Dumnezeu.

Iată așadar importanța postului și a rugăciunii sincere în viața credincioșilor, în vederea mântuirii sufletului și pentru îndepărtarea duhurilor rele.

Ca o icoană vie a virtuților pe care le așteaptă Dumnezeu de la noi, această duminică ne prezintă un mare povățuitor duhovnicesc, slujitor al Bisericii lui Hristos, pe **Sfântul Ioan Scărarul**. Viața lui a fost ascunsă, smerită și aprinsă de dumnezeiască dorire. Patruzeci de ani a trăit în sihăstrie, având flacăra credinței aprinsă în așteptarea Mirelui, luminată fiind de untdelemnul credinței vii, a iubirii și a râvnii de Dumnezeu. Toată viața lui era în rugăciune neîncetată și în post. Prin aceste virtuți s-a făcut pildă la toată lumea și duhovnic iscusit, căci Duhul Sfânt vorbea prin gura lui. Bogăția înțelepciunii și înălțimea duhovnicească la care a ajuns a transmis-o într-o carte duhovnicească numită „Scara Raiului”. Urcușul celor treizeci de trepte reprezintă trecerea de la această viață la viața cea veșnică, trecere care pornește de la despătimire, lepădarea de lume și de sine spre agonisirea virtuților duhovnicești (blândețea, curăția, sărăcia, privegherea, smerenia, trezvia și rugăciunea), culminând cu virtuțile teologice: credința, nădejdea și dragostea.

„Dacă postul a fost necesar în Rai, cu atât mai mult este necesar în afară de Rai. Dacă a fost un medicament util înainte de rană, cu atât mai mult este util după rană” (Sfântul Ioan Gură de Aur). Să facem din ziua împărțirii noastre cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului Hristos cea mai fericită sărbătoare a vieții noastre, trăind bucuria ridicării și luminării noastre prin Învieră Domnului. Prin post, credință și practicarea celorlalte virtuți, creștinul progresează duhovnicește și se aseamănă cu fecioarele înțelepte care, având untdelemn în candelă, au fost primite la nunta Mirelui.

Rugăciune

Crăiasă alegându-te
Îngenunchiem rugându-te
Înalță-ne, ne mântuie
Din valul ce ne bântuie;
Fii scut de întărire
Și zid de mântuire,
Privirea-ți adorată
Asupra-ne coboară,
O, Maică Preacurată
Și pururea Fecioară,
Marie!

Noi ce din mila Sfântului
Umbră facem pământului,
Rugămu-ne-ndurător
Luceafărului mărilor;
Ascultă-a noastre plângeri,
Regină peste îngeri,
Din neguri te arată,
Lumină dulce, clară,
O, Maică Preacurată
Și pururea Fecioară,
Marie!

Mihai Eminescu

Bunavestire – primăvara duhovnicească...

Urmare din pagina 1

5. Sărbătoarea Bunevestiri răsfrânge raze de lumină și de bucurie peste întreg pământul, care simte o vibrație, o înălțare și o atracție deosebită, spre Cel Care a avut inițiativa de a aduce alinare, sens și perspectivă pentru întreaga creație. De aceea, cântă Biserica la acest praznic: „Binevestește, pământule, bucurie mare; laudați ceruri mărirea lui Dumnezeu!” (Irmosul sărbătorii). Bunavestire revarsă o bucurie cosmică, universală; căci de vestea Întrupării Fiului lui Dumnezeu se bucură și pământul și cerul, îngerii și oamenii.

6. Prin faptul, că Fecioara Maria a acceptat lucrarea lui Dumnezeu care se va împlini în ea, Preacurata constituie o mare bucurie pentru toți cei pe care i-a reprezentat în cuvântul ei, adică pentru toți oamenii. Irmosul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare este ilustrativ din acest punct de vedere, subliniind în același timp, ce fel de bucurie aduce Maica Domnului, în contextul Bunevestiri, pentru îngeri și pentru oameni, de ce este această bucurie, iar, apoi, se exprimă titlurile ei, pentru a putea intra omul în taina și lumina sărbătorii. „De tine se bucură toată făptura; soborul îngeresc și neamul omenesc. Ceea ce ești Biserică sfințită și rai cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat și Prunc S-a făcut...” Izvorul bucuriei este Maica Domnului, întrucât, prin ea a avut loc Întruparea lui Dumnezeu cu împreună-lucrarea Duhului Sfânt, așa cum mărturisește Biserica în Crezul ei. „Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut Om.”

7. Praznicul Bunevestiri reprezintă o oază duhovnicească pentru întreaga umanitate, pentru „soborul îngeresc și pentru întreg neamul omenesc”. Această lucrare mântuitoare realizată la Bunavestire înseamnă „începutul mântuirii noastre” (vezi: Troparul sărbătorii) și punerea în lumină a faptului, că Dumnezeu veghează neîncetat la soarta omenirii, o proniază și o călăuzește, în vederea împlinirii menirii ei, atât pentru lumea aceasta, cât și pentru Împărăția lui Dumnezeu. Darurile acestui praznic înseamnă bucurie, pace, speranță, iubire, împăcare și lumină pentru lumea contemporană. Va ști omenirea de astăzi să se apropie de mesajul Bunevestiri și să-l primească așa cum se cuvine, pentru a transforma lipsurile, răutățile și eșecurile acesteia în prilejuri de înnoire, de maturizare spirituală și de mântuire?

Lucrare teologic-istorică de excepție lansată la Arad

Aniversarea celor 25 de ani de existență a învățământului teologic ortodox în Universitate la Arad în anul 2016 a însemnat, pe lângă evenimentele bisericesti și teologic-culturale, și o ilustrare în plan editorial și publicistic a tradiției teologice din vestul României. Lucrarea *Învățământul teologic ortodox din Arad. Itinerar. Forme. Perspective*, elaborată de Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja și Lect. Univ. Dr. Marcel Tang marchează pe de o parte cei 25 de ani de Teologie în Universitate și 195 de ani de tradiție teologică la Arad (1822-2017). Lansarea acestei lucrări, inedite în peisajul teologic actual, prin structură, conținut și design a avut loc în data de 16 martie 2017 în Librăria Diecezana a Arhiepiscopiei Aradului, spațiu încărcat de istorie și de multiple semnificații teologice, bisericesti și cultural-naționale.

Evenimentul s-a desfășurat cu binecuvântarea și în prezența IPS Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, a Rectorului Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, a reprezentanților Universității de Vest „Vasile Goldiș”, a Domnului Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean din Arad, a Domnului Viceprimar Călin Bibarț, a PC Părinți Consilieri, Părinților Profesori, Părinților Protopopi și preoți din Arhiepiscopia Aradului, a numeroși oameni de cultură și a studenților Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad.

În deschiderea evenimentului Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad a salutat prezența ierarhului și a înaltelor oficialități precum și prezența celorlalți invitați subliniind faptul că un asemenea eveniment reprezintă o sărbătoare teologică și culturală nu doar a Facultății de Teologie, ci a Arhiepiscopiei Aradului și a orașului întrucât prin lucrarea referitoare la învățământul teologic ortodox din Arad, fiecare ne întâlnim cu identitatea noastră spirituală și culturală. Este o carte-document prin care am căutat dimpreună cu Domnul Lect. Dr. Marcel Tang să ilustrăm în texte și imagini memoria tradiției teologice arădene cu rădăcini adânci la începutul secolului al XIX-lea. Tradiția teologică trebuie asumată ca tradiție vie și ca manifestare a Duhului lui Hristos în fidelitate, permanență și continuitate, în universalitate și nuanță specifică totodată. Această lucrare se integrează specific în eforturile historiografiei arădene exprimate magistral de Pr. Prof. Dr. Teodor Botiș prin monografia Institutului Teologic cu prilejul centenarului acestuia (1822-1922) până la contribuțiile preoților profesori Mihai Săsăujan, Pavel Vesa și Gabriel Basa. Părintele Decan a adus mulțumiri IPS Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului pentru sprijinul conceptual și

financiar în editarea acestei lucrări, precum și Centrului Municipal Cultural din Arad reprezentat prin Doamna Dr. Pădurean-Andreica Daniela.

A fost invitat la cuvânt Pr. Lect. Univ. Dr. Gabriel Basa, profesor de specialitate în cadrul Facultății de Teologie din Arad. Acesta a prezentat datele istorice inedite regăsite în album, a vorbit despre formele instituționale diverse prin care a trecut această școală teologică în cei aproape 200 de ani, despre implicarea ierarhilor și dascălilor de teologie în promovarea, păstrarea și valorizarea credinței dreptmăritoare și a românismului într-un spațiu geografic și istoric special.

Domnul Lect. Univ. Dr. Marcel Tang a evocat, la rândul său, emoția trăită acum, stare datorată încununării unei munci neobosite de peste opt luni, fiind necesare căutarea unui număr impresionant de poze de epocă, de cercetarea arhivelor și de consultare a specialiștilor. În final, acesta a mulțumit părintelui decan atât pentru încrederea acordată cât și pentru frumoasa colaborare avută pe parcursul definitivării acestui proces de editare.

Dintre cei prezenți, Domnul Doru Bogdan, profesor la Preparadia arădeană a ținut să adreseze un cuvânt de felicitare autorilor și să sublinieze rolul extrem de important al acestui volum, domnia sa ținând să precizeze valoarea întreită a acestuia: „lucrarea nu este un simplu album, ci o carte de istorie în care se află prezentate și analizate fapte istorice. De asemenea ea este și un frumos dicționar al personalităților care au activat în cadrul acestei școli teologice”. Referindu-se la apropiatele aniversări ale centenarului Unirii, domnia sa a conchis: „Fără biserică și fără școală nu ar fi existat unirea din 1918, pentru care albumul acesta înseamnă un fericit preambul, o omagiere cuvenită a înaintașilor”.

Încheind șirul alocuțiunilor, ÎPS Arhiepiscop Timotei, a felicitat pe autori pentru faptul că au pus în valoare bogatul tezaur teologic existent la Arad, remarcând faptul că forma în care apare volumul poate fi considerată o icoană a învățământului teologic arădean, având în vedere contextul anului omagial, de-

dicat de către Patriarhia Română, icoanei și iconarilor. Au fost amintite și câteva importante nuanțe care evidențiază continuitatea între vechea Academie Teologică, închisă în anul 1948, și Facultatea de Teologie, înființată în anul 1991, prin aceea că aici la Arad s-au continuat tradiția școlii teologice, permanentizată în perioada regimului comunist sub forma cursurilor de formare preotească și a examenelor de capacitate și grade profesionale ale preoțimii.

La final, Părintele Decan a mulțumit celor prezenți, oficialităților, colegilor de la Facultatea de Teologie și colegilor slujitori la altarul Catedralei istorice a Aradului. Evenimentul s-a încheiat cu vernisarea imaginilor cuprinse în lucrare și cu un Dineu.

Din conținutul lucrării desprindem următoarele idei de referință: „Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad este continuatoarea Tradiției învățământului teologic ortodox din vestul României. Rădăcinile acestei instituții de învățământ teologic superior sunt fixate într-un mod organizat – cum am amintit – la începutul secolului al XIX-lea prin înființarea Preparandiei (1812) – care conținea în structura ei discipline teologice – a Institutului Teologic (1822) și mai târziu, a Academiei Teologice (1927). În perioada de la începutul secolului al XIX-lea până la desființarea Academiei Teologice (1948) și instaurarea comunismului în România, diferitele forme de învățământ teologic ortodox de la Arad, au fost slujite de episcopi și profesori de teologie de prestigiu, cu contribuții notabile la dezvoltarea teologiei ortodoxe române. Pleiada personalităților teologice care au slujit învățământul teologic arădean însumează peste 70 de episcopi, profesori, duhovnici care au păstrat vie conștiința teologică dimpreună cu valorile național-bisericesti. Prin urmare, Aradul are o Tradiție teologică viguroasă, recunoscută de istorici și teologi, vădită în numeroasele contribuții publicistice și teologic-culturale care stau măturie vie a vocației și continuității acesteia. La Arad nu au fost

făurite și apărate doar ideile naționale, ci au fost apărate și valorile Ortodoxiei românești în contextul confesional și multicultural specific acestei părți de țară.

Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad reprezintă expresia Tradiției în actualitate, identitatea idealurilor teologic-culturale și social-naționale ale arădenilor și una din sursele centrale ale istoriei locale. Dar Tradiția este dinamică și Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad asumă continuu dinamica Tradiției în Biserică și în învățământul teologic românesc. Argumentele unei asemenea viziuni sunt multiple: 1) rămâne în fidelitate față de Întâistătătorul eparhiei și valorifică contextul academic, social și cultural în care ființează; 2) exprimă la cel mai înalt nivel exigențele academice prin studiile masterale și doctorale, prin cercetarea academică concentrată în zeci de volume ale simpoziunilor naționale și internaționale și în publicațiile periodice proprii; 3) este racordată la viața parohiilor și la necesitățile conceptuale și practice ale predării religiei în școala românească; 4) are deschidere națională și internațională prin parteneriate concrete, prin participări la conferințe și colocvii; 5) participă prin profesori instruiți, titulari în disciplina predată, în cadrul proiectelor lansate la nivelul Patriarhiei Române: conferințe, manuale universitare, enciclopedii, tratate, dicționare; 6) participă prin profesori instruiți la comisiile altor Școli doctorale, la comisiile de titularizare pe posturi superioare a cadrelor universitare din alte Facultăți de Teologie; 7) participă la viața cetății prin activitatea corală, publicistică, culturală.

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad rămâne conectată la valorile Bisericii Ortodoxe și la cele ale învățământului superior european, la valorile tradiției locale integrată în Tradiția universală a Bisericii, la exigențele cercetării științifice și la modelele formative și de sfințenie ale Bisericii. Ea reprezintă spațiul intensificării unui dialog constructiv cu științele, precum și spațiul formării de caractere și profiluri spirituale atât de necesare în contextul unei lumi secularizate și globalizate.

Facultatea de Teologie Ortodoxă iradiază lumină și identitate spirituală Aradului. Ea așează pe cei care intră într-un sistem de relație cu ethosul ei, în conexiune directă, nu doar cu valorile Bisericii Ortodoxe dintotdeauna, ci și cu trecutul românesc identitar al Aradului.” (Din cuvântul înainte semnat de Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja).

Pr. Filip ALBU

Bucuria împărtășirii cu Trupul și Sângele Domnului

Jertfa de pe Cruce este deplină, răscumpără pentru totdeauna pe om; totuși, acesta poartă semnele stricăciunii aduse de păcat, este supus morții și de aceea Sfânta Împărtășanie seamănă în trupul cel stricăcios sămânța învierii, arvuna vieții veșnice, „leacul nemuririi”, după cuvântul Părinților, căci ne încredințăm Domnului: „cine mănâncă Trupul Meu și bea Sângele

Meu, are viață veșnică și Eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi” (Ioan, 6, 54).

Liturghia euharistică este Liturghia smereniei Domnului, Liturghia dragostei Sale, testamentul iubirii Sale de oameni: „Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea!”. Și, în adevăr, la fiecare Sfântă Liturghie se reînnoiește jertfa întru amintirea Domnului, Care mereu se jertfește, ca

mereu să ne sfințească și să ne tragă la Sine. Cu adevărat, nu este mai mare lucru pe lume decât acesta. Lucrare dumnezeiască, minune neconținută, piatră de poticnire: vezi pâinea și vinul și guști carne și sânge; iei o fărâma și ai întregul neîmpuținat; este aici pe acest altar și în același timp pe toate altarele creștine din lume!

Minunea dumnezeiască, ce

se săvârșește imediat la cererea preotului liturghisitor – Dumnezeu Cel Atotputernic este la dispoziția omului! Minune permanentă, dragoste nemăsurată, smerenie neajunsă a lui Dumnezeu, pe toate le vedem în fiecare zi pe Sfântul Prestol.

(Pr. Petroniu Tănase, *Ușile pocăinței – meditații duhovnicești la vremea Triodului*, Editura Doxologia, Iași, 2011, pp. 113-114)

ȘTIRI

Slujire arhierescă și hirotessii în Parohia Bocsig

Duminica a treia din Postul Mare (a Sfintei Cruci) a constituit o zi de aleasă sărbătoare pentru credincioșii Parohiei Bocsig, din cadrul Protopopiatului Ineu. Sărbătoarea de aleasă trăire spirituală a fost încununată de venirea în această parohie a Înaltpreasfinției Sale Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, pentru a binecuvânta și sfinți lucrările de înfrumusețare efectuate de preotul paroh Bogdan Oneț, și anume: noua Troiță închinată eroilor bocsigani din cele Două Războaie Mondiale, nouă Capelă Funerară și noul Centru de Tineret al Parohiei Bocsig din cuprinsul casei parohiale și multe alte lucrări de renovare a exteriorului, lucrări ce s-au efectuat la biserica parohială.

În dimineața zilei, Întâistătorul Eparhiei Aradului a fost întâmpinat de un ales sobor de preoți și diaconi în frunte cu părintele Adrian Zaha, protopopul Ineului, numeroși copii purtând costume naționale, oferindu-i Înaltpreasfinției Sale frumoase buchete de flori, exprimând astfel o dragoste fiască și o deosebită prețuire. După cuvântul de bun venit adresat de către protopopul locului, Înaltpreasfinția Sa a mulțumit pentru invitație, precum și pentru primirea călduroasă, accentuând faptul că a pășit într-o parohie de frunte a Arhiepiscopiei Aradului, cu oameni vrednici și muncitori, unde printr-o bună conlucrare a preotului cu organele parohiale și, totodată cu oficialitățile locale și județene, s-a reușit realizarea frumoaselor lucrări, ca moștenire lăsată de înaintași.

După aceasta, Chiriarul arădenilor a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica parohială cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”. Din sobor a făcut parte și părintele prof.univ.dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfinției Sale a fost pus sub titlul „Purtarea Crucii” (cf. Evr. 4;5 și Marcu 8, precum și Cazaniei duminicale), aceasta pe drumul suitor al Postului Mare ca pârtașie la jertfa Mântuitorului încununată cu lumina Învierii. Predica Ierarhului privește cumpăna adevărată între petrecerea pământească și trăirea duhovnicească a credincioșilor într-un răstimp de cumpătare și cugetare adâncă pe care îl recomandă Biserica în pragul marilor sărbători creștinești, ritualul însuși învățând și îndemnând spre înălțare sufletească, așa ca acela al duminicii prin așezarea sfintei cruci spre cinstire, în mijlocul tuturor celor în rugăciune. Prioritatea acordată rânduielilor spirituale reiese și din binecuvântarea unor osteneli și înfăptuiri pe planul parohial care evocă observarea tradiției înaintașilor prin cultul eroilor și luptătorilor de totdeauna ai patriei, în ridicarea unei sfinte troițe, apoi în crearea unui loc de formare pentru viața a tineretului ca și în grija față de sfintele locașuri, aci în concret biserica și capela funerară. Toate contribuie la înfrumusețarea unui cadru de conlucrare între toți membrii comunității locale atât pe plan bisericesc cât și obștesc spre apreciere și mulțumire generală, a subliniat Înaltpreasfinția Sa. Acest cuprins apoi s-a dezvoltat la fiecare din momentele și obiectivele arătate, potrivit destinației lor în parte.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de un grup

de studenți de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

Părintele paroh a reușit în cei peste cinci ani de pastorație să finalizeze lucrările la exteriorul Bisericii și multe alte lucrări din interiorul și exteriorul casei parohiale, fapt pentru care, Înaltpreasfinția Sa, l-a hirotosit într-o iconom stavrofor. Aceiași distincție i-a fost oferită și părintelui Vlad Oneț, fratele geamăn al parohului, în prezent preot capelan la Penitenciarul de maximă siguranță din Arad.

La finalul Sfintei Liturghii, preotul paroh a mulțumit Chiriarului pentru purtarea de grijă și dragostea părintească pe care a arătat-o de-a lungul anilor față de familia lui, față de credincioșii acestei parohii precum și pentru distincția acordată, oferindu-i din partea credincioșilor, în semn de apreciere, un baston arhieresc.

De asemenea, preotul paroh, a mulțumit oficialităților, invitaților și tuturor credincioșilor prezenți pentru dragostea, jertfelnică și pentru ostenelile depuse de-a lungul timpului pentru a fi împreună la această sărbătoare a parohiei. Preotul paroh a oferit, cu binecuvântarea IPS Dr. Timotei Seviciu, domnului primar Ciul Ioan Florin și domnului inginer Junc Nicolae, Hrisoave de mulțumire pentru implicarea aleasă de care au dat dovadă pe parcursul anilor în propășirea valorilor și adevărilor de credință din Biserica Ortodoxă Română.

Noua Capelă funerară ce deține și o frumoasă sală de mese, a fost ridicată în parteneriat cu Composesoratul și Primăria din Bocsig.

Vizită la Parohia Ortodoxă Ineu-Traian

În după amiaza zilei de duminică, 19 martie 2017, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoțit de domnul Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, a efectuat o vizită de lucru la șantierul noii biserici cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel și Sfinții Ierarhi Mărturisitori Ilie Iorest și Sava Brancovici”, din cartierul Traian al Orașului Ineu.

Aici Înaltpreasfinția Sa a apreciat lucrările efectuate de către părintele paroh Sever Mocanu și a dat îndrumările necesare pentru începerea picturii și mutarea de Sfintele Paști în noua biserică. Biserica veche va rămâne capelă mortuară.

Concursul biblic „Eu sunt Lumina lumii” aflat la ediția a doua

Concursul biblic „Eu sunt Lumina lumii”, un program social destinat persoanelor nevăzătoare, coordonat de Sectorul Social Filantropic și Misionar al Arhiepiscopiei Aradului, a ajuns la cea de-a doua ediție. Acesta s-a desfășurat la sediul Asociației Nevăzătorilor din Arad, în prezența și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului.

La concurs au participat cu foarte multă bucurie mai mulți membrii ortodocși ai asociației, dar și de alte confesiuni creștine. În cadrul concursului, fiecare participant a răspuns la 40 întrebări cu tematică biblică având tematică Patimile, Moartea și Învieria Dom-

nului nostru Iisus Hristos. Întrebările au fost adresate concurenților de către un grup de eleve ale Seminarului Teologic Ortodox din Arad, iar un grup vocal format din elevi ai aceleiași seminar a înfrumusețat atmosfera duhovnicească prin câteva precesne interpretate. Elevii seminariști sunt voluntari constanți în activitățile sociale desfășurate cu această asociație.

La finalul concursului, blândul ierarh le-a vorbit tuturor despre importanța vederii celei duhovnicești, despre „Lumina lină” care vine de la Mântuitorul nostru Iisus Hristos și despre Lumina Sfântă ce coboară an de an la Ierusalim de Învierie, dorindu-le tuturor ca de Sfintele Sărbători să aibă cu toții parte de această lumină care „luminează pe tot omul cel ce vine în lume”.

După cuvântul de învățătură, toți concurenții au fost premiați, primind fiecare câte o diplomă de participare și mai multe daruri constând în iconițe, articole religioase specifice (cățuie, tămâie, cărbuni și mir) și bani.

Olimpiada de Religie – etapa județeană 2017

Seminarul Teologic Ortodox Arad a găzduit, sâmbătă 18 martie 2017, etapa județeană a Olimpiadei de Religie ortodoxă pentru cl. VII – XII și pentru elevii seminariști, precum și a concursului „Lăsați copiii să vină la Mine”, destinat elevilor din cl. V – VI. Cei 196 de candidați au trăit emoțiile unui concurs școlar dar și bucuria întâlnirii cu ierarhul Arhiepiscopiei Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei.

În cuvântul Înaltpreasfinției Sale, dânsul a binecuvântat pe elevii participanți și pe profesorii lor, subliniind faptul că ei deja sunt „olimpici”, prin faptul că s-au calificat la această etapă și „biruitori și strălucitori”, precum Sf. Cruce în învățătura creștină și în această perioadă binecuvântată a Postului Mare. Inspectorul școlar pentru disciplina Religie, arhid. prof. Sirca Florin a subliniat faptul că această zi poate fi considerată o zi de sărbătoare pentru importanța momentului în viața elevilor, a familiilor acestora și a profesorilor, numind-o „Sâmbăta Olimpiadelor”, deoarece în această zi, în toată țara se desfășoară etape județene pentru elevii care studiază Religia, confesiuni diverse. Elevii care obțin locul I, la fiecare nivel de clasă se vor califica la etapa națională care va avea loc la Craiova (cl. VII-XII) și la Cluj (seminariile și liceele teologice), în luna aprilie 2017. Felicitări elevilor premiați, cinste profesorilor coordonatori!

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:
Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.